

- Николаевич; [Место защиты : Московский государственный ун-т им. М.В. Ломоносова. Экон. фак.]. – Москва, 2012. – 40 с.
4. Миргородец, Д. Н. Циклические резервы повышения качества продукции промышленного предприятия [Текст] : автореферат дис... кандидата экономических наук: 08.00.05 / Миргородец Дмитрий Николаевич; [Место защиты : Тамбовский государственный технический ун-т]. – Тамбов, 2008. – 23 с.
 5. Мних, Є. Сучасний економічний аналіз : питання методології та організації [Текст] / Є. Мних // Бухгалтерський облік і аудит. – 2006. – № 1. – С. 55–61.
 6. Павленко, А.Ф. Трансформация курса «Экономический анализ деятельности предприятий» [Текст] : научный доклад / А. Ф. Павленко, Н. Г. Чумаченко. – К.: КНЭУ, 2001. – 88 с.
 7. Темиров, К. В. Организационно-управленческие резервы повышения качества продукции предприятий [Текст] : диссертация ... кандидата экономических наук: 08.00.05. – «Экономика и управление народным хозяйством» / Темиров Карэн Владимирович ; [Место защиты: Рос. науч.-техн. центр информации по стандартизации, метрологии и оценке соответствия]. – Москва, 2008. – 186 с. : ил.

В статье убедительно освещены особенности теоретико-методологического инструментария аналитической обработки технико-экономической информации дополнительных затрат на повышение качественных характеристик и технических параметров продукции для промышленных предприятий и производственных объединений.

Ключевые слова: аналитическая обработка информации, дополнительные расходы, повышение качества готовой продукции, предприятия и объединения промышленности.

УДК 657.1.011.56

A.I. Fahrion, Ph.D., Art. teacher,

Ternopil National Economic University

PERFECTION AND INTRODUCTION OF COMPUTER ACCOUNTING SYSTEMS IN THE PUBLIC SECTOR

Abstract. This article explores the issue of implementation of information technology in the public sector, the role of accounting information in the information system, established order creation and implementation of computer accounting system (BAS) in the public sector, the benefits of computer system of accounting in the public sector and selection of special software that will accumulate not only retrospective but also predictive information. It is proved that significant results in the development of accounting in the public sector are possible with the use of the “Parus-budget”. The system which has a modular construction, where in each of the modules can work independently, but the most efficient use of the system is achieved by combining the modules of the system into a single information space. The analysis of software market for public sector accounting and the necessity to conduct a comprehensive assessment are available on the market software. Designed for software requirements and its classification can objectively compare the functionality of accounting software. Introduction of automated forms of accounting activities of enterprises in the public sector contributes to the creation of qualitatively new forms of organization with the ability to obtain primary documents electronically.

Keywords: public sector, a computer model, computer and information technology, accounting information, electronic document management, information systems, primary documents, account information, electronic documents, accounting.

A.I. Фаріон, к.е.н., старший викладач

Тернопільський національний економічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

У статті досліджено питання впровадження інформаційних технологій в державному секторі економіки, роль облікової інформації у системі інформаційного забезпечення, сформовано порядок створення і впровадження комп'ютерної системи бухгалтерського обліку (КСБО) в державному секторі економіки.

Ключові слова: державний сектор економіки, комп'ютерна модель, комп'ютерно-інформаційні технології,

облікова інформація, електронний документообіг, інформаційні системи, первинні документи, облікова інформація, електронні документи, бухгалтерський облік.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Модернізаційний процес в державному секторі економіки вимагає застосування новітніх прийомів і методів обробки облікової інформації. Бухгалтерський облік в державному секторі економіки України потребує запровадження, вдосконалення та широкого використання інформаційних технологій, що дозволить використовувати облікову інформацію з метою забезпечення суворого контролю за витрачанням бюджетних коштів, за їх цільовим призначенням, що збільшить економію часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні та практичні засади розвитку бухгалтерського обліку в умовах інформаційних технологій знайшли своє відображення у працях таких відомих науковців як: Ф. Ф. Бутинець, Б. І. Валусев, Н. Г. Виговська, С. В. Івахненко, В. Ф. Палій, Н. Л. Правдюк, М. С. Пушкар, Я. В. Соколов, В. В. Сопко, В. В. Євдокимова, С. В. Свірко, Н. І. Сушко, Ю. А. Кузьмінський, О. О. Дорошенко.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Дослідити інтеграційні процеси бухгалтерського обліку в державному секторі економіки в контексті розвитку інформаційних систем.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Подальший розвиток бухгалтерського обліку в державному секторі економіки пов'язаний з інтеграцією всіх підсистем і видів обліку в єдину інформаційну систему на основі новітніх комп'ютерно-інформаційних технологій. Серед концептуальних напрямів реформування бухгалтерського обліку державного сектору економіки питання впровадження інформаційних технологій має вирішуватися через організацію процесу автоматизації ділянок обліку.

Тому варто звернути увагу на дослідження Євдокимова В. В. [1] який зазначає, що основне спрямування розвитку бухгалтерського обліку – підвищення якості інформації, що формується в його системі. У сукупності економічної інформації найбільшу питому вагу займає облікова, що базується на даних бухгалтерського обліку. На частку цієї інформації припадає понад 80 % загального обсягу економічної інформації. Як висновок основним джерелом інформації в системі інформаційного забезпечення економіки виступає бухгалтерський облік.

М. С. Пушкар вважає, що облік забезпечує управління необхідною інформацією. Для цього факти господарської діяльності необхідно трансформувати в інформацію, що вимагає виконання обліковцями таких функцій [2]:

- збір даних про факти господарської діяльності, зафіксованих на носіях інформації (паперових, машинних) (організаційна функція);
- обробка даних за допомогою інструментарію обліку (групування, нагромадження, згортання в регістрах обліку) (технологічна функція);
- контроль правильності обробки даних (контрольна);
- забезпечення складання звітів для користувачів (сервісна функція);
- раціональний поділ праці в бухгалтерії (функція координування).

Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі виокремлює одну з наведених позицій, яку представлено у формі створення інформаційно-аналітичної системи моніторингу виконання бюджетів у режимі реального часу (2008-2015 рр.) та уніфікація програмного забезпечення з бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектору (2008 р.).

Так, С. В. Свірко, наголошуючи на трансформації нормативних засад обліку державного сектора, зазначає, що успішна реалізація його реформування можлива лише за умов сучасного програмного забезпечення [3].

В умовах реалізації інформаційної парадигми обліку в державному секторі економіки уніфікація програмного забезпечення з бухгалтерського обліку ідентифікує такий розподіл:

- організація забезпечення бухгалтерського обліку;
- уніфікація програмного забезпечення з бухгалтерського обліку суб'єктів державного сектору;
- створення інформаційно-аналітичної системи моніторингу виконання бюджетів у режимі реального часу.

Розвиток бухгалтерського обліку в державному секторі економіки пов'язаний з вдосконалення технології обробки облікової інформації на основі новітніх комп'ютерно-інформаційних технологій, які здатні активно впливати на збільшення ефективності використання наявних ресурсів бюджетної сфери. У зв'язку з цим дослідження автоматизації процесів бухгалтерського обліку є особливо актуальними. Ця ділянка залишається недостатньо дослідженою і на сьогоднішній день.

Підтвердженням цьому є той факт, що більшість бюджетних установ продовжують використовувати ручну форму ведення бухгалтерського обліку або за допомогою найпростіших комп'ютерних програм. Найбільш чітко і злагоджено ведеться облік в установах з комплексною автоматизацією бухгалтерської роботи. Лише комп'ютерна система ведення бухгалтерського обліку дозволяє систематизувати дані обліку та відображати їх синхронно в одній базі даних, а, отже, і приймати оперативні рішення, які б за допомогою спеціального програмного забезпечення дозволили б нагромаджувати не тільки ретроспективну, але й прогнозну інформацію. Поряд з цією проблемою ми стикаємося на іншу, а саме недофінансування бюджетної сфери, використання новітніх технологій і обробки облікової інформації передбачає залучення технічної складової, що тягне за собою додаткові витрати на закупівлю та обслуговування, і це – в епоху глобалізації та нових новітніх технологій.

Бухгалтерський облік в державному секторі економіки можна охарактеризувати як систему, оскільки він має притаманні їй властивості – наявність зв'язків, поділ на частини, наявність структури. На практиці він здійснюється за допомогою засобів праці (обчислювальної та організаційної техніки) і живої праці бухгалтерів, які виконують обробку специфічних предметів праці (бухгалтерських документів) з метою одержання проміжної та результативної інформації. Кінцевим результатом при обробці облікової інформації установами державного сектору повинна стати достовірна бухгалтерська звітність. Складання звітності в установах державного сектору завершує повний цикл бухгалтерської обробки даних, які накопичуються в облікових реєстрах. Впроваджуючи автоматизовану форму ведення бухгалтерського обліку у діяльність установ державного сектору економіки необхідно враховувати низку характеристик, що впливають на організацію ведення облікового процесу: характеристику матеріально-технічної бази та специфіку діяльності установи. Глобалізаційні процеси які відбуваються у світі найбільшою мірою захопили світові інформаційні мережі, які супроводжуються створенням локальної, регіональної та глобальної мережі.

В процесі модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі економіки повинні бути розроблені практичні рекомендації щодо порядку створення комп'ютерної системи бухгалтерського обліку, вибору програмного та технічного забезпечення та зміни структури облікового апарату.

На основі опрацювання спеціалізованих джерел [4; 5; 6; 7; 8 с.46-48], відповідно до державних стандартів, що регулюють питання розробки автоматизованих систем (ДСТУ 2941-94: Системи оброблення інформації. Розроблення систем. Терміни та визначення; ГОСТ 34.601-90: Автоматизированные системы. Стадии создания; ГОСТ 34.602-89: Техническое задание на создание автоматизированной системы) сформовано порядок створення і впровадження комп'ютерної системи бухгалтерського обліку (КСБО) в державному секторі економіки (табл. 1).

Послідовність розробки і впровадження комп'ютерної системи бухгалтерського обліку в державному секторі економіки

Етапи	Види робіт
1. Формування вимог до КСБО	1.1. Дослідження об'єкта та обґрунтування необхідності створення КСБО 1.2. Формування вимог користувачів до КСБО 1.3. Формування та затвердження технічного завдання на КСБО
2. Розробка концепції КСБО	2.1. Дослідження об'єкта комп'ютеризації 2.2. Проведення необхідних науково-дослідних робіт 2.3. Розробка варіантів концепції бухгалтерської комп'ютерної системи, що задовольняє вимогам користувачів
3. Технічний проект	3.1. Розробка проектних рішень по КСБО та її складових 3.2. Розробка та оформлення документації на поставку комплектуючих для КСБО і (або) технічна вимога (технічне завдання) на їх розробку 3.3. Розробка, налаштування програмного забезпечення
4. Робоча документація	4.1. Підготовка робочої документації на КСБО та її складові
5. Впровадження в експлуатацію	5.1. Підготовка об'єкта комп'ютеризації до введення КСБО в дію 5.2. Комплектування КСБО складовими (програмними, технічними засобами, периферійними пристроями тощо) 5.3. проведення монтажних робіт 5.4. Пусконаладжувальні роботи 5.5. Проведення попередніх випробувань 5.6. Навчання бухгалтерського персоналу 5.7. Дослідна експлуатація 5.8. Проведення приймальних випробувань
6. Супроводження бухгалтерської комп'ютерної системи	6.1. Виконання робіт відповідно до гарантійних зобов'язань 6.2. Післягарантійне обслуговування

В умовах докорінної реконструкції технічної бази сучасний ринок бухгалтерського програмного забезпечення надає можливість суб'єктам господарського процесу здійснити комплексну автоматизацію облікового процесу шляхом розробки власного програмного забезпечення або вибору та придбання універсальної сучасної бухгалтерської програми.

Провівши комплексний аналіз вітчизняного ринку сучасного програмного забезпечення бухгалтерського обліку можна зробити висновок, що для ведення обліку в державному секторі економіки доцільно використати програму "Парус-Бюджет".

"Парус-Бюджет" – це комплексна система організації електронного документообігу та автоматизації облікової інформації у реєстрах, яка забезпечує єдину для всієї системи установ Державного казначейства методичку упорядкування та отримання звітності в електронному вигляді.

Згідно з наказом Державного казначейства України від 28 грудня 2002 року № 245, провідні фахівці Корпорації Парус беруть участь у розробці національних стандартів бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в державному секторі на основі міжнародних стандартів.

Система "Парус-Бюджет" дозволяє комплексно автоматизувати всі розділи бухгалтерського обліку установ державного сектору. Використання даної програми допоможе обліковим фахівцям: формувати первинні документи; здійснювати облік асигнувань із бюджету та розпоряджень на перерахунок коштів для підвідомчих установ; здійснювати облік товарно-матеріальних цінностей та виробничих запасів за матеріально-відповідальними особами; застосовуючи різноманітні методи оцінки матеріальних цінностей; здійснювати облік грошових коштів; здійснювати облік розрахунків з дебіторами та кредиторами; розраховувати заробітню плату та нараховувати грошове забезпечення;

здійснювати кадровий облік; отримувати щомісячну звітність щодо руху коштів за рахунками у вигляді меморіальних ордерів та Книги Журнал-Головної.

Система має модульну побудову, де кожний із модулів може працювати самостійно, але найбільша ефективність використання системи досягається об'єднуючи модулі системи в єдиний інформаційний простір.

Модульна система ведення забезпечує ведення облікових реєстрів інтегруючи з модулями системи “Заробітна плата”, “Персонал”, “Розрахунок стипендій”, “Канцелярія”, “Консолідована звітність”, “Фінансування” “Оренда та комунальні платежі” “Тарифікація” та подальше інтегрування з системами “Мережа” та “Казна”, надає можливість головному бухгалтеру державного сектору отримувати цілісну облікову інформацію. Набір модулів може змінюватися залежно від потреб користувача, а їх використання допоможе обліковим працівникам у вирішенні облікових задач.

Експлуатація даного програмного забезпечення дозволяє забезпечити єдину для всієї системи установ Державного казначейства України методику упорядкування, перевірки та отримання періодичної звітності в електронному вигляді, складання та надання звітності установами державного сектору згідно діючих нормативних документів.

Впровадження автоматизованої форми ведення бухгалтерії в діяльність установ державного сектору економіки сприяє створенню якісно нової форми організації з можливістю отримувати первинні документи в електронному вигляді.

Важко не погодитися з думкою Гізатуліна М.Б. що для створення для створення ефективної системи електронного документування та електронного документообігу суб'єктів державного сектору необхідно стандартизувати параметри електронних документів. Насамперед, потрібно визначити перелік первинних документів та структуру їх форм, що дасть можливість уніфікувати процедуру електронного документообігу для всіх суб'єктів державного сектору та суттєво скоротити витрачання бюджетних коштів на витратні матеріали в кожній бюджетній установі [9].

Удосконалення системи електронного документообігу при раціоналізації облікового процесу є запорукою нової парадигми розвитку бухгалтерського обліку в умовах інформатизації суспільства.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Реалізація організаційних підходів щодо створення й запровадження програмного продукту в межах реалізації функцій і завдань бухгалтерського обліку в державному секторі економіки сприятиме створенню високоякісного програмного продукту та його успішному впровадженню в експлуатацію. При придбанні програмного забезпечення для бухгалтерії державного сектору потрібно проводити всебічну оцінку доступних на ринку програмних продуктів. Розроблений перелік вимог до програмного забезпечення, а також його класифікація дозволяють об'єктивно порівнювати функціональні можливості бухгалтерських програм.

Список використаних джерел

1. Євдокимов, В.В. Бухгалтерський облік як джерело інформації в системі інформаційного забезпечення в системі інформаційного забезпечення економіки України [Текст] / В.В.Євдокимов // Вісник Житомирського державного технологічного університету. — Серія : Економічні науки. — 2010. — №1 (51). — С. 46—50.
2. Пушкар, М.С. Метатеорія обліку, або якою повинна стати теорія / М.С.Пушкар. — Тернопіль : Карт-бланш, 2007. — 359 с.
3. Бухгалтерський облік і контроль державного сектору в умовах модернізації управління державними фінансами [Текст] : у 2 т. / За ред. Л.Г. Ловінської. — К. : ДНУ “Академія фінансового управління”, 2013. — Т. 1 : Реформування бухгалтерського обліку в державному секторі відповідно до міжнародних стандартів / Л.Г. Ловінська, Н.І. Сушко, С.В. Свірко та ін. — С. 412—427.
4. Сентябов, В. Что скрывается за автоматизацией бюджетного учета / В.Сентябов // Свое

- дело. — 2002. — № 3. — Відомості доступні з мережі Інтернет : <http://www.pro-comp.ru/306780.shtml> (дата звернення 02.11.14). — Назва з екрана.
5. Свірко, С. В. Алгоритм організації бухгалтерського обліку доходів бюджетних установ та методичні підходи до його побудови [Текст] / С.В.Свірко // Формування ринкової економіки. – Вип. 11. — К. : КНЕУ, 2003. — С. 220—231.
 6. Кузнецов, С. В., Шур Е. С. Введение в проблему автоматизации бухгалтерского учета в вузе / С.В. Кузнецов, Е.С. Шур // Университетское управление. УрГУ. — 1998. — № 1(4) // <http://unimgmt.eunnet.net/unimgmt> (дата звернення 02.11.14). — Назва з екрана.
 7. Дмитриев, С. Новые возможности автоматизации бухгалтерского учета в бюджетных организациях [Текст] / С. Дмитриев // Компьютерные вести. — 1999. — № 49. — Доступно з мережі Інтернет : www.kv.minsk.by/index1999492102.htm (дата звернення 02.11.14). — Назва з екрана.
 8. Писаревська, Т. А. Інформаційні системи обліку та аудиту [Текст] : навч. посібник. — К. : КНЕУ, 2004. — 369 с.
 9. Гізатулін, М.Б. Проблеми та перспективи розвитку електронного документування в бухгалтерському обліку суб'єктів державного сектору [Текст] / М.Б.Гізатулін // Науково-практичне видання “Незалежний АУДИТОР”. — 2014. — № 7 (I). — С. 68—72.
 10. Матеріали та рекомендації корпорації ПАРУС. — Режим доступу : <http://mail.parus.com.ua> (дата звернення 02.11.14). — Назва з екрана.

В статье исследованы вопросы внедрения информационных технологий в государственном секторе экономики, роль учетной информации в системе информационного обеспечения, сформирован порядок создания и внедрения компьютерной системы бухгалтерского учета (КСБУ) в государственном секторе экономики.

Ключевые слова: государственный сектор экономики, компьютерная модель, компьютерно-информационные технологии, учетная информация, электронный документооборот, информационные системы, первичные документы, учетная информация, электронные документы, бухгалтерский учет.

УДК 339.146

I.O. Fedunyak, Ph.D., Associate professor

OP NUBiP Ukraine «Berezhany agrotechnical institute»

PROFESSIONAL QUALITY SALE OF AGRICULTURAL PRODUCTS IN THE WHOLESALE MARKET

Abstract. There was a research of wholesale markets conducted, as they are ones of the main chains of agrarian products realization. There was a process of price formation characterized, and therefore defined that price formation mechanism in agrarian sector is subordinated to the unified methodological principles, existing in our state's economy.

In modern conditions, there are several problems associated with the formation of an effective system of agricultural products in the new conditions of economic and financial challenges require further study.

There was an emphasis made that the wholesale markets creation would allow products manufacturers to do without the services of the multiple mediators, and to come to an unmediated trade with consumers directly, providing themselves with the better product sales conditions. Personal views regarding wholesale markets development are outlined.

Keywords: infrastructure, wholesale market, market operators, product quality, logistics.

I.O. Федуняк, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства

ВП НУБіП України, «Бережанський агротехнічний інститут»

ПРОФЕСІЙНІ ЯКОСТІ В РЕАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ОПТОВИХ РИНКАХ

Проведено дослідження оптових ринків, як одних з основних ланок реалізації аграрної продукції. Охарактеризовано процес ціноутворення. Викладено власні бачення щодо розвитку оптових ринків.

Доведено необхідність функціонування оптових ринків сільськогосподарської продукції, як основних ціноутворюючих суб'єктів на основі вільної взаємодії попиту і пропозиції, що буде позитивно впливати на